

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. D.K.**, advokát, N.N., správca konkurznej podstaty úpadcu N., spol. s r.o., K.T., IČO: X., zastúpeného advokátkou Mgr. J.S., AK N.N. proti žalovanému: **Mgr. B.D.**, advokát, P.B., správca konkurznej podstaty úpadcu N, a.s., .K.T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu: **Č., a.s., M.B.**, pobočka Ž.L.Ž. a za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: **D., a.s., H.Ž.**, o odporovateľnosť právnych úkonov a vydanie sumy 16 000 000,-- Sk, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14.novembra 2007, č.k. 44 Cbi/75/2002-502, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14.novembra 2007, č.k. 44 Cbi/75/2002-502 sa **z r u š u j e** a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Súčasne uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť na účet Krajského súdu v Bratislave svedočné vo výške 900,-- Sk.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca svojím podaním doručeným súdu dňa 12.7.2002 a doplnením návrhu zo dňa 19.9.2007 žiadal určiť, že vloženie majetku úpadcu pri založení spoločnosti N., a.s. zakladateľskou zmluvou zo dňa 29.4.1999 a rozhodnutím zakladateľa vo forme notárskej zápisnice č. N 133/99, Nz 134/99, ako aj schválenie založenia akciovej spoločnosti N., a.s. notárskou zápisnicou N 134/99, Nz 135/99 zo dňa 29.4.1999 je voči veriteľom úpadcu právne neúčinné. Zároveň žiadal od žalovaného vydanie sumy 16 000 000,-- Sk, získanej za predaj majetku.

Súd sa v prvom rade zaoberal námietkou premlčania, ktorú uplatnil žalovaný. Podľa názoru súdu spoločnosť N., a.s. bola založená v súlade s § 172 Obchodného zákonníka notárskou zápisnicou N 133/99, Nz 134/99 zo dňa 29.4.1999. Zo znenia tejto notárskej zápisnice je zrejmé, že rozhodnutie zakladateľa o založení spoločnosti bolo obsiahnuté už priamo v tejto zápisnici (zakladateľskej listine), kde sa rozhodlo aj o výške základného imania, o výške zakladateľa, o počte akcií a ich menovitej hodnote. V ďalšej notárskej zápisnici N 134/99, Nz 135/99 zo dňa 29.4.1999 išlo len o schválenie založenia spoločnosti, schválenie základného imania, orgánov, atď. Išlo len o formálny prejav, ktorý sám o sebe nespôsoboval žiadne právne účinky. Pri podaní odporovacej žaloby podľa § 15 ods. 1 Zákona o konkurze a vyrovnaní treba rozlišovať dve lehoty. Jednak ide o lehotu vyplývajúcu z § 15 ods. 2 Zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorá je hmotnoprávnou podmienkou úspešnosti takejto žaloby a súd jej dodržanie skúma z úradnej povinnosti. Podľa tohto ustanovenia odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy. Plynutie trojročnej lehoty sa počíta spätne od vyhlásenia konkurzu. Keďže konkurz bol vyhlásený dňa 10.5.2001 a právny úkon bol urobený 29.4.1999, zo strany žalobcu bola dodržaná hmotnoprávna lehota. Pre podanie odporovacej žaloby platí všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, čo v tomto prípade je deň nasledujúci po vyhlásení konkurzu, t.j. 11.5.2001. Žaloba bola podaná dňa 12.7.2002, t.j. bola podaná v trojročnej premlčacej dobe, teda včas. Doplnenie žaloby na pojednávaní dňa 19.9.2007 súd nepovažoval za zmenu žalobného petitu, ale len doplnenie podania v zmysle § 43 O.s.p.. Súd teda dospel k záveru, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

Súd právo žalobcu na odporovateľnosť právneho úkonu posúdil podľa § 15 ods. 3 písm. d/ Zákona o konkurze a vyrovnaní, nakoľko spoločnosť N., s.r.o. založila spoločnosť N., a.s. a následne vložila nepeňažný vklad - nehnuteľný majetok, čím sa stala 100% akcionárom. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že vložením nehnuteľného majetku N., s.r.o. do základného imania N., a.s. došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov. Akcie spoločnosti N., a.s., ktorého vlastníkom bola N., s.r.o., boli predané za 93 704 000,-- Sk spoločnosti L., s.r.o. so súhlasom záložného veriteľa P., a.s.. Či spoločnosť L. vykonala iba tento jeden právny úkon, je právne irelevantné. Zároveň došlo k transformácii a k reštrukturalizácii úverov z N., s.r.o. na N., a.s., a to z toho dôvodu, že N., s.r.o. nebola schopná splácať úverové zaťaženie zabezpečené záložným právom v prospech P., a.s.. Ak by

P., a.s. nepristúpila k transformácii a k reštrukturalizácii úverov, ale by pristúpila k realizácii záložného práva k nehnuteľnému majetku, došlo by už v čase vykonania napadnutého právneho úkonu v roku 1999 k zastaveniu výroby podniku a k predaju všetkého nehnuteľného majetku N., s.r.o. P., a.s. mala v danom čase viacerými záložnými zmluvami založený celý nehnuteľný majetok úpadcu N., s.r.o. a exekučný titul na vykonanie exekúcie predajom všetkého nehnuteľného majetku N., s.r.o. P., a.s. mala v súlade s právnym poriadkom právnou možnosť viesť exekučné konanie na všetok nehnuteľný majetok úpadcu N., s.r.o. bez ohľadu na uspokojenie pohľadávok a nárokov ostatných veriteľov a mala právo byť teda výlučne uspokojená z predaja nehnuteľnosti. Celý výnos z predaja by bol vydaný záložnému veriteľovi P., a.s. a ostatní veritelia by nemali žiaden právny nárok na uspokojenie ich pohľadávok z tohto výnosu. Napadnutým právnym úkonom preto nedošlo k ukráteniu konkurzných veriteľov. Prevedením úverového zaťaženia v sume cca 84 mil. Sk na N., a.s. veriteľ P., a.s. udržal prevádzku podniku, zamestnanosť a tým aj možnosť ďalšej produkcie a uspokojovania, nielen svojej pohľadávky, ale rozhodovaním o prerozdelení zisku v prospech jediného akcionára N., s.r.o. a tým aj pohľadávok ostatných veriteľov N., s.r.o., P., s.r.o.. P., a.s. poskytla spoločnosti N., a.s. úver vo výške 24 mil. Sk na prevádzkovanie podniku.

V konaní bolo preukázané, že N., s.r.o. aj po napadnutom právnom úkone disponovala všetkým hnutel'ným majetkom, z ktorého mala dostatok zdrojov na uspokojovanie ostatných veriteľov. Tiež medzi N., s.r.o. a N., a.s. boli uzatvorené dohody o prevzatí dlhov, ktorými N., a.s. prevzala za N., s.r.o. aj ich záväzky.

I v prípade, keby P., a.s. vôbec nekonala, stala by sa na základe záložného práva jediným oddeleným veriteľom N., s.r.o. s prednostným právom na uspokojenie svojej pohľadávky z výnosu predaja nehnuteľného majetku. Konaním N., s.r.o., N., a.s. a P., a.s. bola preukázaná ich dobromyseľnosť udržať prevádzku podniku, čím súd považuje za preukázané, že žalovaný nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzných veriteľov, ak by aj takýto úmysel bol.

Aj po napadnutom právnom úkone bola N., s.r.o. oddlžená o úverové zaťaženie cca 84 mil. Sk, naďalej disponovala ku koncu apríla 1999 predajným a speňažitelným majetkom spolu vo výške 64 mil. Sk. Okrem toho po vzniku N., a.s. malo by byť v súvahe zachytené aj: aktíva - 84 800 000,-- Sk a pasíva - bankové úvery - 0.

V konaní bolo teda preukázané, že N., s.r.o. aj po napadnutom právnom úkone disponovala hnutelným majetkom, z ktorého mala dostatok zdrojov na uspokojovanie ostatných veriteľov.

Súd mal tiež za to, že nebola preukázaná ani druhá podmienka pre odporovateľnosť, a to, že žalovaný pozná úmysel dlžníka ukrátiť konkurzných veriteľov. Preto súd považoval žalobu za nedôvodnú.

Pokiaľ ide o časť žaloby, ktorou žiadal od žalovaného vydanie sumy 16 mil. Sk získanej za predaj majetku, bola žaloba taktiež zamietnutá, nakoľko povinnosť vrátiť všetko, o čo sa odporovateľným právnom úkonom dlžníkov majetok ukrátil, vyplýva priamo z § 16 ods. 4 Zákona o konkurze a vyrovnaní. Preto bolo podanie žaloby v tejto časti nadbytočné.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na úspech účastníkov. Súd tiež zaviazal žalobcu na zaplatenie svedočného vo výške 900,-- Sk.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca podaním zo dňa 14.12.2007. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa a žalobe vyhovieť, resp. zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca odôvodňuje odvolanie poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. d/, f/ O.s.p..

Žalobca súhlasí s názorom krajského súdu, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

V priebehu konania žalobca dôvod odporovateľnosti právneho úkonu preformuloval na § 15 ods. 4 písm. c/ Zákona o konkurze a vyrovnaní. Súd právo žalobcu odporovať právnom úkonom posúdil podľa § 15 ods. 3 písm. d/ Zákona o konkurze a vyrovnaní.

Krajský súd v rozsudku konštatoval, že žalobca nepreukázal ukrátenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky. S týmto názorom žalobca nemôže súhlasiť. Odporovateľným právnom úkonom nie je predaj nehnuteľnosti spoločnosti P., a.s., nie je ani zmluva o prevode akcií spoločnosti L., s.r.o., ani vyplatenie úveru spoločnosti P., a.s., ale založenie novej spoločnosti N., a.s. a vloženie všetkého hnutelného a nehnuteľného majetku do tejto novovytvorenej spoločnosti N., a.s. Z majetku úpadcu nezostal takmer žiaden majetok, iba dlhy, záväzky, úvery, okrem P., a.s. aj splatný úver od Č., a.s., zamestnanci, ktorí boli zapožičiavaní do novovytvorenej N., a.s., nakoľko úpadca N., s.r.o. prestával vykonávať podnikateľskú činnosť. Z uvedeného vyplýva, že úpadca po uskutočnení napadnutého právneho úkonu nemal okrem nevyožiteľných pohľadávok a drobných finančných hotovostí žiaden majetok, z ktorého by mohli plynúť ďalšie príjmy a ktorý by sa dal zhodnocovať a stačil by na uspokojenie pohľadávok ostatných veriteľov. Nebolo možné pokračovať ani vo výrobnjej činnosti. K vyplateniu úveru voči P., a.s. došlo takmer po roku od napadnutého

úkonu, a to výlučne až z úveru, ktorý si poskytla znova P., a.s. cez inak nefunkčné spoločnosti T., s.r.o. a L., s.r.o..

Úpadca nemal finančné prostriedky na to, aby mohol platiť svojim veriteľom, čo vyplynulo i z následnej situácie, keď sa dostával do omeškania s platením odvodov, daní, pohľadávok, nezaplatil splátku úveru poskytnutú veriteľom Č., a.s., pričom práve tento veriteľ podal dňa 22.12.1999 na spoločnosť N., s.r.o. návrh na vyhlásenie konkurzu, z dôvodu, že dňa 11.5.1999 došlo v dôsledku nesplácania splátok k splatnosti celého úveru vo výške 7 454 149,60,-- Sk + príslušenstvo. Je nepochybné, že pokiaľ by úpadca nebol zakladal novú spoločnosť a nebol presúval, resp. vkladal i hnutelný majetok do tejto spoločnosti, ako to vyplýva z notárskej zápisnice N 233/99, Nz 134/99 zo dňa 29.4.1999, mohol by veriteľ Č., a.s. okrem výnosov z podnikateľskej činnosti uspokojovať svoju pohľadávku i z predaja hnutelných vecí s poukazom na znalecký posudok č.54/1999 Ing. J. na stanovenie hodnoty súborov strojov, zariadení a vozidiel spoločnosti v sume 15 391 000,-- Sk.

Ak by P., a.s. mala právo na oddelené uspokojenie, toto však mala len z predaja nehnuteľností, nie z predaja strojov, zariadení, motorových vozidiel, ktoré v tom čase mali min. hodnotu cca 15 mil. Sk a taktiež nie právo na uspokojenie z výrobnjej činnosti, ktorá inak fungovala. V čase založenia spoločnosti N., a.s. a vložením nepeňažného majetku do základného imania bola jedným z veriteľov aj P., a.s. s hodnotou dlhu vo výške min. 84 800 000,-- Sk, pričom do uvedeného času neoznámila úpadcovi realizáciu a výkon svojho záložného práva, preto je iba v teoretickej rovine, či by pristúpila k exekúcií, či by si uplatnila svoje záložné právo a kedy.

Odvolať tiež poukázal na ust. § 15 Zákona o konkurze a vyrovnaní, ktoré je na ochranu veriteľov, preto súd vykladá toto ustanovenie v prospech veriteľov, pričom je rozhodujúce, či došlo alebo nedošlo k ukráteniu konkurzných veriteľov dlžníka takýmto právnym úkonom. S týmto sa krajský súd vo svojom odôvodnení vôbec nezaoberal.

Čo sa týka žalovaného námietky, že nemohol ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa, žalobca je toho názoru, že sa nejedná o podmienku možnosti odporovateľnosti právnych úkonov, ale o možnosť vzniesť námietku dobromyseľnosti proti odporovateľnosti, keď po jej vznesení nebude možné žalobe vyhovieť, ak by inak boli splnené podmienky pre odporovateľnosť. Dôkazné bremeno je v tomto prípade na žalovanom, ktorý túto námietku riadne nevzniesol a ani neunesol dôkazné bremeno. Žalobca tiež poukazuje na výpoveď svedka, vtedajšieho spoločníka a konateľa úpadcu Ing. J., ktorý sa vyjadril, že spoločnosť N., a.s. bola založená

za tým účelom, aby boli uspokojené pohľadávky veriteľa P., a.s., pričom sa počítalo s tým, že spoločnosť N., s.r.o. bude zlikvidovaná.

Čo sa týka právneho posúdenia možnosti odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 15 ods. 3 písm. d/ Zákona o konkurze a vyrovnaní, žalobca poukazuje na § 15 ods. 4 Zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorý je takmer totožný s dôvodmi uvedenými v § 15 ods. 3 s tým rozdielom, že sa jedná o prípad, keď dlžník - úpadca je právnickou osobou. Preto podľa názoru žalobcu je potrebné vec posudzovať práve podľa § 15 ods. 4 Zákona o konkurze a vyrovnaní.

Žalovaný ani vedľajší účastníci sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa svojím návrhom domáhal určenia, že vloženie majetku úpadcu pri založení spoločnosti N., a.s. zakladateľskou zmluvou zo dňa 29.4.1999 a rozhodnutím zakladateľa vo forme notárskej zápisnice č. N 133/99, Nz 134/99, ako aj schválenie založenia akciovej spoločnosti N., a.s. notárskou zápisnicou N-134/99, Nz 135/99 zo dňa 29.4.1999 je voči veriteľom úpadcu právne neúčinné. Tiež sa domáhal vrátenia do konkurznej podstaty sumy 16 000 000,-- Sk.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zmien a doplnkov, konkurzný veriteľ alebo správca sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa ods. 2-6, ak ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, sú voči konkurznému veriteľovi právne neúčinné. Toto právo má konkurzný veriteľ alebo správca aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Odporovať možno právnemu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy (§ 15 ods. 2 Zákona o konkurze a vyrovnaní).

Podľa § 15 ods. 3 Zákona o konkurze a vyrovnaní, odporovať možno tiež právnemu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom a: a) osobou jemu blízkou; b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písm. a) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon; c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písm. a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom; d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písm. c)

majetkovú účasť aspoň 34% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon; alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech tejto osoby; to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa.

Podľa § 15 ods. 4 Zákona o konkurze a vyrovnaní, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou, a: a) členom jeho štatutárneho orgánu, jeho prokuristom, likvidátorom alebo spoločníkom; b) osobou blízkou osobe uvedenej v písm. a; c) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písm. a) a b) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon; d) právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písm. a) a b) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom; e) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písm. d) majetkovú účasť aspoň 34% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon; alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech tejto osoby; to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa.

Odporovať je možné iba právnomu úkonu, ktorý dlžník vykonal pred vyhlásením konkurzu, ak ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky svojho konkurzného veriteľa.

Jednou z možností, ako sa veritelia alebo správca môžu dôsledkom nepoctivého konania dlžníka brániť, je inštitút odporovateľnosti právnych úkonov. Odporovateľnosť právnych úkonov spočíva v tom, že dlžníkovými právnymi úkonmi, pokiaľ ukracujú uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky, môžu byť veriteľom alebo správcom napadnuté tzv. odporom smerujúcim k tomu, aby boli súdom prehlásené vo vzťahu k veriteľovi za neúčinné, čo znamená, že majetok, ktorého sa tieto dlžníkovými úkonmi týkajú, môže slúžiť k uspokojeniu veriteľovej pohľadávky, pretože na úspešne odporované dlžníkovými úkonmi sa vo vzťahu k veriteľovi pozerá akoby sa neboli stali. Podľa citovaných ustanovení Zákona o konkurze a vyrovnaní je možné odporovať všetkým právnym úkonom, ktoré dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, musel byť tento úmysel druhej strane známy. V týchto prípadoch musí byť úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť druhej strany o tomto úmysle veriteľa dokázané. Pokiaľ dlžníkom alebo treťou osobou je osoba právnická, bude dôkaz dlžníkovho úmyslu ukrátiť veriteľa a dôkaz vedomosti tretej osoby o tejto skutočnosti smerovať voči ich štatutárnemu orgánu. Odporovateľným právnym úkonom môže byť nielen scudzovací právny úkon, ale akýkoľvek úkon, ktorým sa zhoršuje veriteľova vyhládka na uspokojenie jeho pohľadávky. Odporovaný môže byť i úkon,

keď dlžník v úmysle ukrátiť uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky použije časť svojho majetku ako vklad pri založení obchodnej spoločnosti.

V danom prípade v zmysle Zákona o konkurze a vyrovnaní môže byť súdom určený za neúčinný právny úkon dlžníka i jeho prehlásenie o vložení majetku ako nepeňažného vkladu do zakladanej spoločnosti.

Odvolaací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku skonštatoval, že žalobca nepreukázal, že vložením nehnuteľného majetku N., s.r.o. do základného imania N., a.s. došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov. Taktiež konštatoval, že v konaní nebola preukázaná ani druhá podmienka pre odporovateľnosť, a to, že žalovaný poznal úmysel dlžníka ukrátiť konkurzných veriteľov.

Podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania (§ 122 ods. 1 O.s.p.).

Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (§ 125 O.s.p.).

Podľa § 129 ods. 1 O.s.p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa riadne nevykonal dôkaz listinami, zo zápisníc z jednotlivých pojednávaní nevyplýva, že by dôkazy listinami boli vykonané v zmysle zákona. Bez riadneho vykonania dôkazov nie je možné vyhodnotiť konkrétne dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti,robiť skutkové závery a vo veci rozhodnúť. Týmto bolo porušené právo účastníkov konania na spravodlivý proces.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku ani neuviedol, z ktorých konkrétnych dôkazov vychádzal, keď dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby, neuviedol, ktorým dôkazom označeným a predloženým žalobcom neuveril a naopak, ktorým konkrétnym dôkazom označenými a predloženými žalovaným uveril a ktoré dôkazy považoval za relevantné pre svoj záver o neopodstatnenosti žaloby. Súd do svojho odôvodnenia prevzal len časť vyjadrenia žalovaného zo 16.marca 2007 a je založené len na domnienkach (ak by P. a.s. nepristúpila k transformácií a reštrukturalizácií úverov..., ak by pristúpila k realizácií záložného práva k nehnuteľnému majetku..., ak by viedla exekučné konanie na všetok hnuteľný majetok úpadcu N., ak by P. nekonala, bola by na základe záložného práva jediným oddeleným veriteľom N., s.r.o. atď.). Treba mať na zreteli, že základnou funkciou konkurzného práva je pomerné uspokojenie pohľadávok veriteľov z výťažku získaného speňažením majetku dlžníka v ich súbehu v záujme toho, aby nedošlo k individuálnemu uspokojeniu pohľadávok len niektorých veriteľov. V rámci osobitného civilného konania pod dohľadom súdu a ním ustanovenej osoby (správcu) sa poskytuje dlžníkom dočasná súdna ochrana pred veriteľmi, avšak v konečnom dôsledku v záujme veriteľov a účelom tohto postupu je ekonomické ozdravenie podnikateľského subjektu. U niektorých právnických osôb vyvoláva konkurz následne ich zánik.

V danom prípade konanie N., s.r.o. nasvedčuje tomu, že konal pri presune majetku len v prospech jedného veriteľa a že došlo k zmenšeniu majetku, ktorý by po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka mohol byť využiteľný k uspokojeniu pohľadávok konkurzných veriteľov, teda majetok patriaci do konkurznej podstaty. Nie je možné prisvedčiť ani obrane žalovaného, že tým, že dlžník príslušným právnym úkonom zmenšil svoje aktíva, sa znížili i jeho pasíva, a preto nejde o neúčinný právny úkon. To by bolo namieste, keby z predmetného právneho úkonu dlžníka mali alebo aspoň mohli mať prospech (pomerne všetci dlžníkovi veritelia so svojimi pohľadávkami voči dlžníkovi a nielen veriteľ jediný).

Keďže súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, nevykonal riadne navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, doteraz zistený skutkový stav neobstojí a jeho rozhodnutie je predčasné. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v súlade ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V novom konaní bude povinnosťou súdu v naznačenom smere vykonať riadne navrhnuté dôkazy, tieto vyhodnotiť a zaoberať sa predpokladmi vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu v zmysle ust. § 15 Zákona o konkurze a vyrovnaní a či vzniklo právo žalobcovi na vrátenie sumy 16 000 000,-- Sk do konkurznej podstaty úpadcu N., s.r.o. Trenčín.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. marca 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.